

→ Periòdic literari. - Surt els dies 10 i 25 de cada mes ←

NOSTRES COL·LABORADORS

En Rafel Folch i Capdevila

Es en Folch i Capdevila un dels literats que amb més desinterés ha treballat en pro de les lletres patries.

La seva tasca es extensa i sos fruits exquisits; ferne una relació detallada fora feina molt llarga i que además de ferir la modestia de nostre amic s' emportaria molt més espai del que disposem per a fer un esboç de la seva personalitat literaria.

La seva obra es callada, la fa, com si diguessim, per ell sol per a fruit sense presunció del gust d' escriure i lo que ha donat a la llum pública no es més que una petita mostra de lo que produeix la seva ploma.

El seu estil es vigorós i concís, de penetranta observació i a voltes irònic, marca un pensament o fa un comentari amb justesa extraordinaria i d' una sola pinzellada.

El Consistori dels Jocs Florals d'enguany al otorgarli el primer accésit a la Flor Natural i una Menció honorífica per a dos poesies seves ha fet complerta justícia als mèrits del nostre amic, fent notar el Secretari del Jurat en la seva Memoria la sobrietat de la poesia premiada.

Entre lo que ha publicat, recordem una diatriba, en forma de novela, contra el sistema representatiu titulada *Fugint del llot* que va editar la Biblioteca Catalunya i quina edició es va agotar.

Més tart va publicar un volum de poesies *Visions meves*, de quin llibre en van parlar molt aflagadorament per son autor varis diaris de Barcelona i fins ne van extreure alguna poesia que van publicar al fer la crítica de l' obra esmentada.

Com a obres teatrals va estrenar al Teatre Principal *La casa Fielde*, arreglo en 3 actes de la famosa comedia de Björson en 4 actes *La fallida*, que va mereixer l' aplauso unaním de la crítica barcelonina.

La mort de Ulrich, monócle en vers, es una altre producció escènica que va esser representada al Teatre Principal per la companyia que dirigia l' Adrià Gual.

En un concurs de *Teatralia* va esser-li premiada la comedia en un acte *Gent de cassa*, que va esser estrenada amb éxit en el Teatre Romea.

Ha col·laborat en molts periòdics, si bé no ho ha fet amb la censtancia que devia, tota vegada que tots els seus treballs, ja en prosa, ja en vers, han merescut sempre l' aprobació del públic.

FESTA li está molt agraida per haver-li concedit la seva col·laboració, puix les poesies que d' ell ha publicat han sigut rebudes amb molt gust per els seus llegidors i además perque la firma d' un literat de mérit com en Folch i Capdevila honra molt nostra modesta publicació.

Rafel Folch i Capdevila

TRISTORS DE LA VIDA

Cau la fulla, se 'n dol sa companyona
però passa un instant, i la segona
el mateix vent se 'n dú.
El mort amat es la primera fulla
i la segona tu.
Per que plor tan amarg ta galta mulla,
si es un alé tan breu,
el que separa son morir del teu?

JOAN ALCOVER.

La Rosa era una dòna d' uns quaranta a quaranta cinc anys, flaca, mal vestida, casi sempre bruta i despentinada, les seves grenyes li tapaven les orelles i bon trog del front; el seu ventre era desenrotllat, el seu pit que feia temps no havia sigut oprimat per cap cotilla, s' endevinava flac i mort; seguint els seus moviments o el seu caminar, es bellugava fastigosament sota d' un vestit mal apedaçat. Per veu tenia un espinguet iugrat, la seva rialla era escandalosa i feia engunia, tot el seu aspecte era de pobresa i de miseria.

Si un dia s'arreglava posant-se neta, pentinant sos cabells, i endreçantse un xic, canviava completament d' aspecte; s' endevinava que fins havia sigut bella, i en lloc de fer fastic inspirava compasió. En el fons tenia un ànima molt bona, que contrastava fortament amb son aspecte exterior.

Se la veia una dòna, a qui el treball i els fills, han agotat totes les forces i totes les energies.

Per a no distingir-la dels demés pobres, la naturala li signé pròdiga en fills. N' hi havia donat vuit o nou, però actualment sols l' hi restaven dugues noies; de tots els altres la mort se 'n va compadir i els anà lliurà de un a un de la miseria en que vivien.

**

La filla gran de la Rosa, la Quimeta, n' era mare d' un angelet preciós, una nena d' uns dos anys, aixerida viva i xamosa com poques. Semblava que Deu l' hagués enviada al mon per a servir de distracció a n' aquella desventurada familia; moltes vegades passaven hores i hores contemplant-la i fent-li dir uns enfilalls de paraules embolicades que la seva avia li ensenyava.

Com que la Quimeta treballava tot el dia, la seva mare era l' encarregada de cuidar-se de la nena, amb ella se 'n anava a rentar al safreig, a la fàbrica a portar el dinar per a les seves filles, i a les tardes, venia una estona al magatzem a cosir sacs; mentres tan deixava a la seva neta empaitar els gats, estirar-los els bigotis, i arrocegar-los per la cua. Fins aquests animalets que no podien sofrir que ningú els toqués, s' amotllaven pacientment a la voluntat d' aquella joliva criatura.

Al calaix de la meua taula hi tenia una capseta plena de bombons, i ella s' havia habituat que cada dia al arribar, la primera visita que feia era al meu despatx, i amb una veu entre vergonyosa i llaminera, deia:—Senyor; ja soc aquí.—Era una manera dissimulada de dir-me:—Senyor; donguim un bobó!—

**

Un dia vaig veure que la Rosa estava tota plorosa, no n' hauria fet càs, si no hagués vist que no l' acompanyava la nena. Un moment que passava vora d' ella vaig preguntar-li.—On teniu la

neta, avui?—Ella trigà a respondre'm i per fi digué:—Jo no sé si la tornarà a veure més per aquí. ¡Pobreta! té una febre que l' arbola, una febre que l' arbola, una febra que se 'ns la emportarà.—

—No en feu càs,—vaig dir-li,—totes les criatures quan son petites tenen sovint aquesta mena de febrades que un no sab a que atribuir-les. De tots modos el millor que podeu fer es anar a buscar un metge, per a que li dongni una mirada, aixó mai estarà demés.—

La dòna aquella, va quedar-se com si no m' hagués sentit, després aixecà el cap i com si parles amb ella mateixa anà dient:—Oh! si el metge... el metge... que sab ell!... ja ha vingut.. ha dit que li posessim gel al cap... tenint tanta febre!... Té els ulls molt oberts i sembla que vulqui mirar-se el cervell. Fa anar el bracets com un que s' estés ofegant i fes esforços par a sortir a fió d' aigua. ¡Pobrissona! en un dia com ha canviat, ja no la coneixeria... ella no coneix ni a sa mare... La Quimeta sols fa que plorar... a mi em fa tanta pena la mare com la filla...

Aixó hauria durat bona estona, més vaig notar que la Rosa plorava cada cop més, i tot procurant calmar-la vaig dir-li que se 'n anés cap a casa seva a cuidar a la menuda.

Les horribles indicacions que havia fet sobre la enfermetat de la seva neta, varen alarmar-me, i quedí convençut de que no tornaria a sentir aquella veneta delicada que tans cops havia dit:—Senyor; ja soc aquí.—

**

Feia tres dies que no sabia rés d' aquella bona gent, i ja comensava a estar impacient per aquell silenci; allavors vaig conèixer que la nena aquella m' havia captivat, que l' estimava més de lo que jo creia.

Me fou impossible resistir al desig de saber-ne quelcom, i em dirigí a casa de la Rosa. Va sortir a obrir la seva filla petita, i molt contristada va contar-me com la nena no havia tingut prou forces per a resistir aquella terrible enfermetat, com havia mort, i com ja era enterrada desde 'l dia abans.—A tots nosaltres—va dir—encara ens sembla impossible.—I m' acompanyà a un quarto on hi havia sa mare i sa germara; el seu cunyat per a distreures, i més encara per necessitat, se n' havia anat a treballar.

L' aspecte d' aquelles tres dones feia enternir. Tenien els nlls escaldats de tan plorar, les cares esllanguides; feia tres dies que no havien tastat rés. La que va fer-me més engunia, va esser la Rosa, tenia l' esguard perdut i encantat, no deia rés i semblava no parar atenció a lo que els demés deiem.

La Quimeta en un moment de desolació, va pendre les meves mans i digué:—Oh, vosté que la coneixia, digui. A fet be Nostre Senyor d' emportar-se-la?—

Jo estava massa agitat per a tranquil·litzar-la a n' ella, més fent un suprem esforç vaig sobreposar-me i amb veu calmosa vaig dir-li.

—Mare que plores perque se t' han endut la joia dels teus amors, perque t' han prés lo que tu més aimaves en aquest mon; aixuga el teu plor, ahafa forces per a pensar, i escolta'm.

No culpis a Deu de lo que tu creus un mal. No es Ell qui t' havia enviat la teva filla? Sabs tu si aquest infant per qui desitjaves totes les glories i

FESTA

les belleses de la terra, hauria pogut capir-les? No t' hauries migrat veient a la teva filla a la que volies veurer rica, treballant com te queixes d' haver tingut que viure tu? Qui sab si aquella boca que trobaves tan preciosa, hauria servit per a maleir els que li havien donat la vida! o aquelles orelletes tan ben fetes, li haurien servit per a sentir més mots desagradables que sons, i si aquells ulls fets per admirar les belleses de la terra no s' haurien vist entornats més que de miseries i tristors, i sentit sovint humitejats per les llàgrimes!...

—Ets jove encara. Un roser per més que les hi cüllin, fa moltes roses. Un arbre, encara que li prenguin, dona més d' un fruit. Un rossinyol, omple una arbreda amb els seus petits, i aquests li fugen. Així es la vida; no creguis que 'l mon s' acaba amb la mort d' una criatura per hermosa que sigui. —

De prompte, la nostra conversa fou interrompuda per una forta rialla, que va deixar-nos glaçats; els nostres esguards, varen dirigir-se tots cap a la Rosa. Amb uns quants draps havia fet una especie de nina, i tot acaronant i besant aquells pellingos, reia!... reia!... i anava dient:

—Pobre Quimeta!... no pateixis... jo 't tornaré la filla... tot ha sigut un engany... no puc veure't trista... em fas llàstima... té, pren la nena...—I li allarga el farcell, agafant-lo amb tanta delicadesa, com si talment es tractes d' una criatura vivent.

La Rosa, aquella dòna d' estrany aspecte, qu' havia tastat totes les amargors de la vida, que havia vist desapareixer els fruits de ses entranyes, i suportava pacientment l' allunyament del seu amor, no pogué resistir al sentiment que li causà, la disort de la seva filla!...

Era per ella una proba massa forta.

FRANCESC DE P. RIBERA i FONT.

AMOROSA

Perque té 'n vas nineta de mos braços
sense escoltar les queixes del meu cor?
Es que potser desitges altres llaços
o 'ls efluvís ignores de l' amor.

Es que les perles que tos ulls desprenen
jamai per la passió les has llençat?
Es que tos pensaments encara no tenen
l' ambrosia del ser enamorat?

No sents dintre del cor una temensa
ni un raig ovires de mon foll anhel;
la espurna d' aquest foc sant, no comença
a impresionar ton pit, per mi de gel?

Espero ton somris ple de dolçura
com anhela la planta el bes del sol
com l' auçellet pe 'ls fillets procura
voldria jo en tot temps ser ton conçol.

Més vulgues tu també gorir les fondes
punyides que l' amor m' ha produït
amb pures afeccions, ditxes fecondes,
amb pètons dels teus llabis ja eternits.

JOSEP M.ª SASTRE J.

LLETRES A UN AMIC

VI

Tal com te vaig prometre en la meua anterior, passo a copiar-te alguns fragments de les lletres d' Otilia. Escolta:

«Al meu anyorat En Francisco X. Vergés. — Salut. Vergés meu; fa tres o quatre dies que s' ha apoderat de mi una tristesa tan gran que no puc menys que comunicar-vos-la. Qui més bé que vos sabrà compadeixer-me? No sé que tinc; però me migro de no poguer vos veure i parlar. Perdoneu-me, Vergés, sinó vos escrie tal com jo voldria fer-ho, prou desitjaria enviar-vos alegria i no puc, avui no puc, tinc lo cor amargat i plé de sobressalt, sempre tinc desitjos de veure-hos, de comunicar-vos això que tinc dintre meu que no sé dir, i que vos que llegiu tan bé en la meua ànima, compendrieu i veuriu lo que hi passa. Vos anyoro més que mai! Sempre lo vostre recort es la nota dominant de tot lo dia, ell me dona tristesa i alegria a la vegada, però aquesta tristesa es dolça, perque goso amb aquest barreix que es la meua vida. Escribiu-me, Vergés, escribiu-me llare, ben llare, les vostres paraules son remei per lo meu cor; vos, les dieu d' una manera les coses que se 'm claven més endins que les de l' altre gent. Això ho fa que vos estimi molt, ¿oi? Com no vos tinc d' estimar si sou un home diferent de tots els altres homes!

«Si, Vergés, de dònes ne trobarieu moltes, però tal vegada no sabrien llegir tan bé com jo els vostres sentiments, ni tampoc vos estimarien tan... Sabeu que 'm passa una cosa molt estranya? Quan reso son moltes les vegades que si per exemple vui dir tres Ave-Maries, ne dic no sé quantes, ¿i sabeu per qué? Perque me distrec pensant sempre amb vos. La Mare de Deu no sé que déu pensar de mi, jo, que sempre li demano que en Vergés me corresponga, perque si no ho feia, jo me moriria, que li demano vos dongui força salut, que sigueu feliç: que vos sembla, m' escoltarà la Verge? Si ho fa, prometo esser-ne'n molt devota sempre més!

«Estiguis segur de que ningú del món te estima tan com la teva

Otilia.»

Comentaris, deduccions? No, no 't vull sots-ratllar rés. No 'm treguis la flaire de sinceritat que avui per avui se trobar en aquesta missiva. Deixem saborejar com bresca de mel aquests mots encantadors d' una dòna quan estima. No es meua? Que hi fa! Jo guardo lo millor d' ella, guardo els primers batecs del seu cor a l' obrirse, guardo totes les millors vibracions de la seva ànima, i cada vegada que repasso aquests fulls, torno a reviure aquells moments de pur romanticisme. Fes l'os-hi tu els comentaris, no 'm privis avui a mi d' aquest agre-dolç que trobo imaginant-me a Otilia encara tota per mi.

Teu afectíssim

FRANCISCO X. VERGÉS

Torelló, Juny 1914.

Els cinc cèntims

Dugues setmanes feia que l' Andreu havia sortit del Hospital on l' hi portà una greu malaltia.

Els primers dies després de sa sortida no pogué pensar en treballar, puix havia quedat en un estat de debilitat tan gran que apenes s' aguantava dret; unes poques pessetes que li quedaven dels seus estalvis s' anaven fonent depressa i això feu que aixís que es veigé una mica capàs de treballar es basqueigés per a trobar feina; mes aquesta anava escassa en el seu ofici, que era el de fuster i per tot arreu li deien lo meteix:

—Passeu dintre uns quants dies; are més aviat nos sobra gent que no ens en falta.

I els seus curts capdals se li acabaven de tal manera que no tingué més remei que anar escurçant la racció dels seus modestos menjars. Forsós li era trobar feina o sinó prest no podria portarse un bocí de pa a la boca; ja no era de fuster sols que en buscava, s' oferia per a tot, sortís lo que sortís, la qüestió era treballar; mes la feina no venia.

Adelerat correngué tota la ciutat, entrant en totes les obres, mirant per tot arreu on li semblava que es necessitaven braços i sempre la meteixa resposta:

—Passeu un altre dia.

I a n' aquestos altres dies en succeïen d' altres i d' altres fins que 'n arribà un en qu' el pobre Andreu es llevà amb una moneda de cinc cèntims a la butxaca, per tot capdal.

Es llensà al carrer de bon matí per a furar més que mai en busca de treball. En va recorregué tot Barcelona fins als últims recons; res, res, sempre res.

Tocaren les dotze; de tot arreu sortien grupus d' obrers encaminant-se amb pas lleuger a llurs cases a dinar; i ell çon dinaria? Amb la mà a la butxaca feia donar voltes i més voltes a la pesa de cinc cèntims que constituïa tota la seva fortuna.

¿De que 'n tenia d' això? tot just podia comprar un bocinet de pa i son estomac per mandat de son cos debilitat, li reclamava imperiosament quelcuna cosa més que un petit retall de pa.

Passà pel davant d' una casa de menjar; darrera els vidres en uns prestatges hi havien exposades unes rengleres de plats amb diverses viandes; son ventre buit s' excità a la vista d' aquella abundor d' aliments; amb la mirada clavada en ells s' ho menjava tot amb els ulls. Llarga estona estigué glatint amb el front apoiat als vidres, fins que acotant el cap tristament, s' apartà depressa d' aquell lloc.

No hi havia més remei, tindria d' acontentar-se rosegant un mos de pa. ¿I després, al vespre, demà? L' Andreu va clucar els ulls com no volguent veure més enllà.

Tot just havia donat tres o quatre passos quan una criatura se li acostà iquina miseria de criatura! era un nen d' uns cinc anys, magre, d' una magror que semblava com si els ossos li tinguessin de foradar la pell, groc, amb fondos cercles moradencs al vol dels ulls, d' uns ulls expressius i brillants, com si tota la seva força la tingués concentrada en ells.

Descals, mig despullat i tremolant de fret, feia pena veurel al pobre infantó.

Barbotejant unes paraules que no s' entenien, li allargà la mà.

L' Andreu el contemplà un moment i traient de la butxaca la moneda de cinc cèntims li va donar.

Magu' Maria

SUGESTIÓ

La nit ha ben entrat. Crida al descans la quietut immensa que hi ha arreu, i 's desfà 'l rotllo on l' avi encare seu las de contar rondalles als infants.

Fa un adeu tremolós amb les dos mans als menuts, llars moments, fins que no 'ls veu un adeu que vol dir: fills meus torneu a fer-me 'l bé de vostres ulls brillants.

A la cambra dels nets mig en foscò tot son princeps i fades a munió quan la mare besant-los n' ha sortit.

Un cop sols, hi ha la llantia que fa fum i 's sent com plora i crida 'l més petit qu' una bruixa se 'l mira desde 'l llum.

RAFEL FOLCH i CAPDEVILA.

Primera confessió

—¡A veure si saps senyarte tot solet!

—Por la seña de la Santa...

—¡No amb aquesta mà!... aixís... molt bé. ¿Qué no sabs dir la pecadora?...

—Si, senyor.

—Si, pare, es diu... ¿Ja t' en recordes?

—Padre nuestro que estás...

—¡No, fill. Això que dius es el Pare nostre! Se comensa, «Yo pecador, me confieso...»

—¡Ah, sí! Yo pecador, yo pecca...

—¿Qué més?... me confieso...

—Me confieso ..

—A Dios...

—Pasihobé.

—¿On vas are? ¡Vina aquí! a Dios todopoderoso...

Veig que no la sabs. Tens que dir al mestre que te l' ensenyi per un altre dia que tornis a venir. ¿Quants anys tens?

—Cinc i mig.

—Ja ets altet per tindrre aquesta edat.

—Es perque avui porto sabates noves. Miris, ¿veu?

—Bueno, are no 't distreguis... Ja me les ensenyaràs quan estiguem llestos. Escolta, ¿qué fas a estudi?

—¿A estudi? Jugo amb els altres nois.

—Però abans bé 't deuen fer dir les lletres i ensenyar els números, ¿no es veritat?

—No, perque 'l mestre està malalt.

—Bé, però quan deu estar bó, bé té les deu ensenyar.

—Tampoc, perque no vé mai.

—Aixís si que apendràs forsa.

FESTA

—A estudi no volen que prenguem rés a ningú.
—Es que jo vui dir apendrer i no pendrer. Està clar que això últim es un pecat molt gros que Deu Nostre Senyor castiga als nens que fan aquesta acció tan lletja.

—¿Nostre Senyor?
—Sí. ¿I doncs?
—El mestre es qui castiga.
—Bé, quan seràs més grandet ja ho comprendràs. Avui encare no tens prou reflexió per entendre certes coses. Digaem, ¿ja creus a n'els teus pares?

—Sí, porque sinó 'm peguen.
—Això vol dir que els hauràs fet enfadar més d'una vegada. ¿No ho fassis, sents, fill? Son els pares i els has de creure sempre... ¿I de mentidotes que n'has dit mai?

—¿Vol dir bofes?...
—Sí; faltar a la veritat.
—No, porque si a casa ho saben no 'm donen postres.

—No t'hi acostumis, ¿sents, maco?
—¿A menjar postres?...
—No, home, a mentir, porque es una cosa que no està bé a petits ni a grans... ¿Ja vas a missa tots els dies que l'Iglesia ho mana?

—A casa no més mana 'l pare.
—Vull dir si t'acompanyen a missa totes les festes.

—No.
—¿I per qué no t'hi porten?
—Perque... porque la mare té doló i el pare va a jugar a botxes a la Font del Gat.

—(Si que 'l pugen bé). Ja cal que quan tornis a venir siguis tot un altre. Té, aquí tens aquesta estampeta i guárdala com recort de la primera confessió.

—¡Que es lletja!
—¡¡Jesús!... ¡Si es Sant Josep gloriós!
—A n' a mi m' agraden més grosses.
—Quan tornis ja t' en donaré un' altre.
—Aquesta faré canvi amb plumilles.
—¿Qué dius are?... ¡Quina quitxalla!
—¿Vol que digui a n' en Papitu que vingui?...
—No, ja en tinc prou per avui. Encare haig de dir missa i faria tart. Digals-hi que s' esperin que ja 'ls confessarà 'l vicari... ¡¡Ditxoses criatures!!
Ego te absolvo in nomine Patri et Filii et Spiritu sancto. Amen.

Santiago Roy

INTIMA

L' auellet que vaig donar-te al renyir l' has fet volar, i ha creuat amb gran llestesa l' immensitat de l' espai.
Jo a la finestra m' estava i ell s' ha aturat al brancal...
¡Que me n' ha contat de coses fins m' hi posat a plorar, i en més llàgrimes bullentes el pobrissó s' hi abeurat.

JACINTO CAPELLA.

NIT DE LLUM

Un raig de llum vingué a morir en el calser de una violeta. Era la última llum que s' apagava en el crepuscle.

La violeta endolada s' posà més trista que la nit. Era una gran tristesa dessota les estrelles...

La rosada, com un sentiment trist que desgarrava un ànima, la constel·là de gotes blanques, com un rostre de verge dolorosa banyat de llàgrimes...

I en la flor, aquelles gotes, eren llàgrimes perfumades que besaven la lluna amb sa llum de plata.

Na Griselda, li deia al seu amant:

—Mira aquesta violeta més bella i més trista que totes.

—Sí;—digué en Carles:—Es símbol de ta bellesa i de ta tristesa, vull guardar aquesta tendre violeta que 'm parla de tu. Sens dupte, ella es sepulcre d' alguna vibració amant, d' algún amor que fou!... També estimen les flors!... Hi han flors que semblen ànimes de verges mortes, i hi han ànimes vivents; les soles, les tristes. ¡Qui sab si aquesta flor, en la vida obscura de les coses, tingué una història breu, una història de dona melancòlica...

¡Com jo! Pensava na Griselda quins ulls tremolaven fixos sobre la violeta.

¡Ella si que 'n tenia una història breu, una història de flor melancòlica!...

Ah! Abans de que en Carles l' estimés, amb aquest amor opulent de or crudel, al quin era extranya la veritable gracia, el dó de la felicitat, abans habia sigut aimada com un amor de foc, de amanyagament i de pregaria. Era un xiuxiu.

¡Oh! l' amor insuperable, l' amor assassinat, l' amor que perdurava...

Era una agonia seguida en son cor, d' aquí li venia aquella gran tristesa, aquesta crudel melancolia de les malaltes...

I la seva ànima era tomba aquell amor sepulcrat, que no podia arribar a la mort...

Símbol de ta tristesa i de ta bellesa,—digué ell—vull guardar aquesta flor, germana teva...

Ah! si ella pogués morir com les flors, breument; si sa ànima pogués arribar a oblidar...

En el cel obscur, la lluna naixent somreia a les tristeses, imatge de la verge inconsolable resignada a la mort.

I aixís en les nits, dessota les estrelles pensatives, el perfúm de la flor parlava amb l' ànima de la verge, abraçades fortament, idealment, en el silenci del insomni.

Griselda, que feia ramells per a sa arcoba tallava les flors, i posà ses mans blanques, sobre de la violeta endolada...

Allavors, s' allunyà lentament, ses mans no podien contenir més flors.

I aixís, en la nit dessota les estrelles pensatives, el perfúm de la flor parlava amb l' ànima de la verge, abraçats sùtilment, idealment, en el silenci del insomni.

Deia l' ànima. —En mi està sufrint aquell amor que no pot morir.

I el perfúm deia:—En mi descansa per sempre esfumat, un raig de llum que morí d' amor, sobre la violeta entristida...

L' ànima de na Griselda, junt amb l' ànima de la flor, plorà llargament, inconsolada, en aquella nit de llum, de perfums i de llàgrimes...

FREDERIC BADIA SOLER.

LA FESTA DE LA SENYERA

El passat diumenge, dia 28, va celebrar-se en aquesta vila la brillant festa organitzada per la «Joventut Catòlica», amb motiu de la solemne inauguració de la senyera de l'orfeó «Patria», format per socis d'aquella entitat i un nodrit chor de noies.

No cal dir que, com era d'esperar, resultà una memorable diada que afegeix un gra al prometedor rosari d'èxits que dit orfeó està assolint.

Una volta més els molinsderreieus forem satisfactoris testimonis del camí que sovintejat de rocs i espines i que anant aplanant, ha costejat aquell esplai de animosa jovenalla, que miren encare el cim i que es proposen arredossarlo amb passes gegantines per poder eridar victòria amb veu punyenta, i afegint un llorer amb l'altre teixint una corona per a oferir a la terra catalana.

Donem, doncs, compte de l'esplendidesa de la festa, perquè nostres lectors puguin fer-se càrrec de la profitosa tasca realitzada per l'orfeó «Patria».

Comensà per un ofici solemne, cantat per l'orfeó, quina composició es deguda al tan lloable com inspirat mestre en Miquel Blanch, qui es el digne director d'aquel grupu. No trobem paraules en nostre tan humil

ploma, com inútil per a lloar com es mereixen els orfeonistes i en especial el director llur. Feu una notable prédica el pare Fulgenci, de Barcelona.

Acte seguit tingué lloc la solemnitat més gran d'aquell dia: la benedicció de la senyera, que fou apadrinada per el distingit convilatá don Miquel Roca i sa xamosa filla petita en representació de la seva mare, qui malauradament es trobava en un estat malalt que la privá de poder assistir-hi.

Després els orfeonistes es dirigiren a la Casa de la Vila, on donaren la primera audició de l'*Himne a la senyera*, quina lletra es del notable poeta i honorable col·laborador nostre En B. Parramón, i la inspirada música del director de l'orfeó En Miquel Blanch.

En Francesc Rodón, representant a l'Arcalde, en un discurs vigorós dedicá paragrafs d'admiració als orfeonistes, quins li foren remerciats per boca del Rector, mossén Joan Basany. Les noies foren obsequiades amb bonics ramellets de escullides flors.

Tingué lloc després un apat en l'Hostal del Sant, que fou concorregudíssim, servint-se per prop de 150 coberts.

Entre la nombrosa concurrencia hi distingirem al Rector mossén Joan Bassany, Pare Fulgenci, senyors Agustí Vilalta, B. Paramón, Miquel Blanch, Rvnt. Lluís Sabaté, Antón Callís, Miquel Gras, Lluís Puiggari, Narcís Pomès, i altres que no 'ns recordem de llur nom, i que no 'ns venen a la memoria.

Els que feren us de la paraula, amb discursos eloqüents, foren: El Rvnt. Lluís Sabaté, Pare Ful-

genci, de Barcelona, Lluís Puiggari, B. Parramón, mossén J. Bassany i altres.

A la tarde es celebrá un concert escullit en la «Joventut Catòlica» amb un programa compost per audicions d'orquestra, concert per l'orfeó, combinant-se ambdcs grupus musicals en la cançó *Patria Nova*, que fou admirablement

Grup de orfeonistes i socis protectors de l'Orfeó «Patria»

(Fot. Busquets.)

desempenyada.

La senyoreta Pepita Comas escoltà junt amb els orfeonistes entusiastes aplaudiments per a el solo en la cançó *El Russinyol*.

Parlaren en lloansa del orfeó els senyors Lluís Puiggari i nostre director en Miquel Gras, quins en l'escenari lloansaren al públic eloqüents discursos.

En representació de l'*Orfeó Català*, de Barcelona, hi assistí En Ramón Arango.

En resúm, la festa lluidíssima; l'orfeó, aplaudit per sos mereixements, i el públic satisfet sentint orgull pel orfeó que ja es nostre, ja que es de nostre vila.

Écos de societat

—La distingida senyora de Clarapresa, acompanyada de la seva encantadora filla Celestina, han surtit avui per Sarrià, Vallvidera (Les Pyrénées-Catalans) i altres capitals del estranger.

—El marquès de Casa-estret, surtirà dins breus dies per Paris (France), al objecte de visitar a una de les seves filles, que 's troba convalescenta de una girada de peu.

—Los senyors de Picapica i la seva hermosa filla Escolastica, se troben actualment a Badalona (sur mer), prenen banys en lo distingit balneari «El Tiburón».

—Tan prompte apretin les calors, se unirà amb lo nús o llàs del matrimoni, la distingida senyoreta Maria Aigualida, profesora de acordeón, amb lo conegut jove, clavador de calsat en gros, don Alfonso Sabi i Ruc. Desitjem a la gentil parella un ple de lluna de mel.

—El marquès de Setmasó, ha marxat per la part de llevant, i la senyora marquesa i les maledes per la de ponent. Es de creure que no se trobaràn.

—La distingida senyora de Pellpelada, ha donat llum i no fum com molts se creien, a una angelical noia. El pare i lo procurador de la casa, segueixen sense novetat, de lo que 'ns alegrem.

—Han surtit per Sant Josep de la Montanya els comtes de Secante i de Arenilla, a visitar a un dels seus fills que 's troba accidentalment desempenyant lo càrrec d' escolà en la esmentada parroquia.

—Lo primogenit del baró de Salta Borni, arribat de Sarrià després de haver fet uns grans estudis de la fauna i flora de aquells encontorns, aixís com també un detingut analisi químic de les Aigües de la Font del Lleó, i dels matons de casa la Serafina de Pedralbes. Felicitem tan aventatjat jove, alumne de la escola municipal de música.

—Dins molt pocs dies la distingida senyoreta Carolina de Polvo i Fango vestirà de llarc. Per commemorar tan faust aconeteixement, la seva mamà se posarà de curt, aixís com també les campanes de la capelleta de la casa tocaràn un mes seguit allò de que «No es noi que 's noia» se cantarà per un nutrit cor de parvuls amb acompanyament de flauta i contrabaix la cansó del «Tápame».

Dita festa deixarà enfitats a quants menjin més de lo que puguin.

—Després de una kilométrica malaltia i a la edat de 90 anys ha deixat aquest mon per un altre de millor, lo conegut mestre de lletres primàries de la classe de nit i de les classes obreres, lo il·lustríssim senyor don Claudi Pruna.

Per los mèrits que obtingué durant lo curs de la seva carrera, estava decorat i condecorat amb dos creus de quinta classe, de la Santa Infancia, aixís com també amb la del ex-matrimoni, totes sense paga (E. P. D.)

—Dijos vinent si no plou o altre cosa estranya que no obligui a canviar de pensar, tindrà lloc en lo cim de la montanya de Sant Pere Màrtir, la inauguració oficial de la font de les Aigües del Vichy francès. Per dit acte estan invitades totes les autoritats de tercer ordre i tota la aristocràcia cursi. No hi haurà acensur, ni brenar.

—Lo dia 31 del present mes se inaugurarà en lo elegant i concorregut lloc del Turó del Coll de Moncada un Tobogàn que partint de dit lloc anirà a parar al establiment de banys de la Junta de Dames de la Barceloneta.

Les mamàs que no se atreueixin a llensarse per por de que no 'ls hi agafi un cobriment de cor, podràn aprofitar lo tren de carga que pasa a les 19'30 per la estació de Montmeló, per conseguir a les seves filles.

Felicitem de veres a la empresa per tan atrevit sport. Aixís com també a les senyoretetes de la nostra societat per disposar de un nou alicient per poder demostrar la seva valentia. No se despatxaràn bitllets de anada i tornada.

Barcelona 10 Juliol 1915.

JOB.

Una llàgrima

A l' Orfeo Català

Lo català avui plora
sense conçol trobar
per la que a terra llunya
la mort anà a cercar.
Com rosa que s' esfulla
sa vida 's va apagar,
los cants que aquí cantava
al Cel entonarà.

En sa caixeta blanca
mirau qu' hermosa està
n' apar un lliri d' aigua
que acabí de trencar.
Prop d' ella lo seu pare
fa pena de mirar,
sos plors que al cor arriben
ensenyen a plorar.

En terra forastera
per sempre 's va quedar
guardem-la en la memoria
que no 's puga anyorar.
Per ella al Cel alsemne
un rés amb català.
Demunt nostre pregaria
un àngel cantarà.

VICTOR MORA ALSINELLA.

TRAGEDIA

Conte per a nens

En mos llibres de viatges, conservo grates memories dels pobles i paratges catalans, inondats de franca bellesa per tots sos encontorns. En tots he disfrutat de l' engrandiment de l' ànima que vol enlairar-se per sobre les obres de la creació i malgrat que no s' enmotlla en indefinits limits, sinó que els arredossa llur forsa poderosa, queda petita, petita, potser massa enlluernada de gaubanses.

Mes dintre els anomenats llibres de momories s' hi barregen desmesuradament els dolços plaers de la poesia amb los més amars prosaïsmes que enterboleixen les arqués dels sentiments.

Vaig a contarvos, petits companys meus que esteu llegint-me, no una font de belleses que no

competirien amb les que amaguen dins vostres cors infantívols, sinó una vera i esborronadora tragedia que pot proporcionarvos una ensenyansa clara sobre els jocs insuls amb armes; no ja d'aquells similis joguets vostres, sinó d'aquelles armes que poden ben arribarvos a vostres mans i que han vingut a complir al món la tétrica misió destructora.

* * *

Era un dels més xafegosos dies d'estiu regnats pels insinuosos raigs del sol, que ens acribillen com refinades puntes d'un estilet fogós.

Jo 'm trobava d'excursió en una apartada pagèsia catalana d'alta montanya.

L'allotjament m'encisava de plaer. Un marit i muller feliços d'amor, com els feliços d'amor que canten els poetes i que endebades ens semblen nascuts de la exagerada imaginació d'ells. Una xamosa nina de quatre anys era el centre d'on marxaven, xardorosos com els raigs de sol d'aquell dia, els filets d'amor que unia als dos esposos, baix l'imens carinyo paternal.

Que bé hi estava jo en aquell món de desintèrres en la companyia d'aquells tres essers tan benèfics de Deu!

L'últim, era aquell dia, que jo permaneixia amb ells. Em preparaba per a marxar al poble més prop-veí on hi pasés el tren que em duria a ciutat, quan arribà el marit, amo d'aquelles quatre ferres que tan regava amb son suor, amb una escopeta de dos canons penjant al coll i una perdiu a la mà coll-torsada per la mort. Era el fruit de ses correrries durant aquella matinada.

—Mal ha estada aquesta carrera—va dirme.—Amb les hores que he caminat, só captivat sols aquesta perdiu.

—Pitjor vos podria haver anat.

—Oh! ja! Però un caçador com jo... Sabeu?

I deixant la perdiu sobre la taula, es despullà d'aquella arma tot descarregantla de dos cartutxos que atents a la veu de foc de la pólvora a ells unida, esperaven atravesar els canons i xiular per l'espai amb l'estroncat bramul del gran senyor.

—Habeu vist al meu ginjol? Quan he marxat dormia com un angelet.

—Aneu, que 'm sembla que vos està esperant amb la seva marona.

—I vos marxeu desseguida?

—Esperaré un xic. Fins en ben dinat.

Entrà cap dins on l'esperaven els seus essers volguts, i des de mon lloc vareig oir esplaiosos crits d'alegria i besos d'amor.

Transcorregué un bon rato i llavors entrà un ballet, germà de «l'amo», com li deien quatre xicots que ajudaven an aquell a compartir la lluita amb els terrossos del camp.

—Estic amarat—em digué.—El sol d'avui sembla que vulgué fer suar a l'ànima. ¿No?

—Si, nano. ¿Qué vens a fer el trago?

—A això he vingut. ¿Saben el porró?

—Mire'l sobre la taula.

—Oi, si! Estic tan enlluernat.

Aixecà el porró en l'aire i tomà a la boca un cordonet de ví que es desprenia del broc.

De repent oirem uns cants al defora, com d'au-cell enragollat de misteriosa manera.

—Sentiu? Es una perdiu... i que es para aquí al defora... ¿On es la carabina?

—Qué ja sabs tirar?—vaig preguntarli.

—Tirar i fins a colps encertar.

Carregà l'arma i sortí al defora.

Prompte la vegé. Apuntà i tirà. Oir el soroll i caurer la perdiu, tot fou hù. Decididament era un bon tirador. Aixís ho varem creurer ambdos.

Content de sa victòria arreplegà sa presa, entrà dins i deixà l'arma abandonada en el meteix recó.

Jo vareig quedarme a la mercé dels raigs del sol, que malgrat llur punyenta coentor em semblaven disculpats, car em feren veurer uns panorames hermosos.

* * *

Devia passar molt de rato, puix quan vareig inclinar-me des de fora a la reixa que donava a l'interior, la taula, coberta d'un drap blanc com la neu, aguantava quelcuns plats de senzilla ceràmica, plens de suculentia i fumejanta escudella.

En l'interior vegí a pare i filla jogant esvalotadament com dues criatures de la meteixa edat.

La nena tenia entre ses mans la carabina.

—Are 't mato—deia rient a son pare malpronunciant els mots.

—Ah, dolenta! Al pare mataràs?—li feu ell.—Veuràs, apartat.

I amb dos gambades com d'un ballet joguiner s'acostà a la nena i li prengué l'arma.

—I si jo 't matés a tu?—digué tot apuntantli.—T'apuntaré al nas, ¿vols?

—Zi, zi—respengué ella, picant de mans i fent saltirons d'alegria.

El mal efecte que 'm produí m'induiren a rependrel:

—No ho feu això—vareig dirli des de la finestra estant, mentres m'apartava d'ella per a entrar a la casa, a treureli l'arma d'entre les mans.

—Poc me dona cuidado—em feu—està descarregada.

En el moment que vaig atravesar la porta, apretà el martell de l'arma, i una detonació ens ferí les orelles. Els progeciils llastimaren el rostre d'aquella criatura que caigué a terra respirant mort.

Aquell ballet havia carregat ambdos canons de la carabina per a assegurar-se mellor de sa presa.

Per qué contàrvos la follia delirosa que el pare va patir?

La tragedia que vos he tret per exemple, aquí s'acava, i entrariem, de continuarla, a lo que no pot capir dins vostres tendres cervellets.

Vareig sortir espaordit i amb los nervis contrets d'aquella casa, apenes m'havien comunicat que aquell angelet havia volat cap al cel.

s. GRAS VILA.

Les dones i les roses

Deu va fer entre altres coses,
a la dona, imatge bella
i molt assemblansa d'ella
va posar al mon, les roses.
En el jardí del amor
son igual considerades,
totes dos donen punxades,
¡les dónes... punxen el cor!

M. ALERANY.

FESTA

Berta de Suttner

L'apòstol de la Pau, el paladí de la fraternitat humana, la célebre autora de *¡Abajo las armas!* ha mort.

Plórinla els de sentiments generosos, plórinla les ànimes elevades, plórinla les mares, plórinla l'humanitat entera sempre exposada als assots de la guerra.

Sense defallir en sa tasca generosa i esteril ha lluitat molts anys en persecució del seu ideal que era la Pau universal ¡admirable esforços! més quan inútil! les paraules «Siga la Pau amb els homes de bona voluntat» quan seràn realitat? pot-ser quan tots ells sigan de bona voluntat i com que això es impossible la veiem molt llunyana, allà en la foscor dels segles a venir, la data de l'entronisament de la Pau universal i l'enderrocament per sempre de la Guerra.

Quantes i quantes Bertas de Suttner se necessitaràn per a poder assolir aquesta esperança gairebé utòpica, de l'humanitat!

Beneit siga el pas per la terra, d'aquesta dòna de venerable recordansa, beneit mil voltes si l'ànima generosa de la Baronesa ha deixat fecunda l'leu entre els que resten, l'leu que algun dia produeixi fruits abundosos.

La Baronesa de Suttner ha baixat al sepulcre, la seva obra resta en peu; fem vots per a que creixi i s'ageganti, encar que 'ls que coneixem als homes, amb el pessimisme que 'ns infundeix la seva coneixensa, no creiem pas que 's realisi son somni impossible.

La flor que, amb aquestes ratlles, depositem sobre el seu sepulcre, serà marcida tan depressa pels raigs abrusadors dels reflexes de la corassa de Mars que demà ja no en restarà ni el tronc.

M. MURIA.

Lo millor remei

Si alguna volta
no estigués bó,
jo se un remei:
Fes-me un petó.

Si als meus ulls falta
del sol claró,
posa-hi els llavis:
Fes-me un petó.

Si els metges diuen:
No 's cura, no.
No té 'ls escoltis:
Fes-me un petó.

I quan la meua
resurreció
tu vulguis veurer,
fes-me un petó.

FRANCISCO FREIXAS.

INFANTÍVOLA MUSICAL

I

La música vulgar, la que no 'm fem cas, té quelcom de casa nostra, tan particular que be podem dir que s'efilla de nosaltres mateixos.

A Catalunya tenim una serie de cants vulgars, més propi anomenar-los casulans, que sens tenir lo poetic de sa lletra i les hermoses melodies sentimentals que trobem en los de montanya n'obs-

tant i aixó, no menys; reuarles, car que sa tonada simpática a nostra mainada, i la lletra n' es prou escaienta per a fer los signes boi pujant.

Nosaltres que sentim l' amor per a les belles coses, i sens rondar per les afraus i masos, per valls i fondalades de la nostra terra, tot cercant un pasteric qu' amb son remat i fluvioi nos faigi sentir un d' aquells tan dolços cants de la nostra Catalunya, havem aplegat dins de la gran urb, i per poblats colindants, tot i recordant temps millors, una serie de cants que tipus uns i vulgars altres, tots passen desaparecuts i es just que vos els recordem, que vos els presentem, i qui sab si fruireu la flaire de un recort passat i amb ell, servareu un goig, el goig del cant que 's pert...

II

Tenim una bella cançoneta que la mainada la canta al peu de un cau, aixís aclotat i amb la mà apunt d' aixampar alguna cosa, i com els orientals, que per medi de 'ls cants fascinen als reptils i els amanyaguen, els nostres brivalls, amb el tó màgic de la cançoneta, esperen que surti la víctima i cantan amb cantarella acompasada:

Sargantana treu el cap
que ton pare està penjat
a les forques de Mallorca
tirali corda, tirali corda.

I esperen debades que surti l' inofensiu animallet, mentres s'égueixen cantant amb l' enfasis d' un convenciment màgic. Per cert que amb aquesta predisposició del demanament en fé als animalons, tenim una altre trova que també canten la mainada, ajasats en terra i boca terrosa, amb les cames enlaire:

Cargol treu banya
puga a la montanya
cargol treu vi
puja al montanyí.

En espera que tregui l' animallet les banyes i els cos per a seguir-lo en sa carrera a rosegons per terra.

Una i altre trova, sembla talment que s' hagin acabat amb l' últim vers ja que enloc se fa menció de cap més estrofa, les dugues tenen un encís català de primera força i arreu son prou conegudes especialment la segona d' un caracter extremadament popular.

El ritme monoton de la primera (compàs 2 4) apar de la nostra duresa fa una especie de recitat profún, amb verdader sentiment de que son pare sigui penjat, i encisadó a l' hora que canta *tirali corda, tirali corda* nosaltres sols ens plauen recordar aquests petits florons d' una aroma encisadora per a refrescar temps passats i de dolç esplai.

I més ens plau apuntar-les com a cants vulgars perque amb l' engrandiment de la gran urb, i amb els nous procediments per a deleitar la mainada, com son *cines*, cants extrangers, de coupletistes (castellans, etc.) van desapareixent aquests cants populars purament nostres, amb fesomia propia i catalana.

Procurem que fent-se ramells de fok-lore vulgar, no caiguin en terra, aquestes expresions de predestinació que amb cants s' esplaiaven i recordem la que amb to de miracle també cantaven i podem cantar perque surtin nostres esplais.

...La campaneta fa ning ning
i tots els peixos van sortint.

I. L. MASÓ E.

No som intolerants, més davant de la escandalosa preponderància que van prenent en la Capital del Principat el flamenquisme i la afició a les *Corridos de toros* cal que donguem el crit d'alerta.

Tots els pobles tenen vicis col·lectius, els uns el *boxe*, d'altres les baralles de gall, nosaltres els *toros*; més tot això es tolerable mentres no passi d'esser un espectacle com un altre, empró quan degenera en l'escandol de veure passejar per els carrers més centrals de la ciutat als toreros a espatlles dels seus estúpids admiradors i entre els aplaudiments de la multitud fanàtica del barbre espectacle, quan no més se veuen periòdics taurins penjats dels kiosks i làmines i fotografies amb els incidents de la *lidia*, quan sols se sent discutir de *toros* arreu com si res més preocupés a les gens, es un signe de degeneració o d'embrutiment per part d'un gran nombre de ciutadans que si bé es veritat que molts d'ells son gent forastera, trist es confessar ho, una respectable part, la majoria, son catalans ben catalans i quan aquest cas arriba ja es qüestió d'alarmar-se.

Ja ho havem dit abans, no som intolerants i gairebé transigiríem amb les curses de braus sempre que no passessin d'esser un espectacle més o menys dolent i al que no se li donés més importància de la que té; més davant de la onada cada dia més creixent de flamenquisme i tauromania que invadeix la millor i més sensata ciutat d'Espanya, cal que s'hi aixequi una muralla que la detinga i es per això que aplaudim de tot cor al valent *Grop anti-flamenquista «Pro-Cultura»*, que en les presents circumstàncies surt en defensa del bon nom de Barcelona cridant a sos ciutadans a comptes, retreientlos-hi en cara l'espectacle anti-civilisat que estan donant i reunir forces per a combatre la llaga que rosegua la nostre hermosa ciutat.

Petita es encare la barrera que 's posa al davant de la corrent, més amb l'ajuda dels homes de bona voluntat no dubtem que donarà bons fruits la tasca hermosa del *Grop Anti-flamenquista*.

No podem resistir-nos a copiar la valenta fulla que els del *Pro-Cultura* reparteixen profussament, quina es sortida de la ploma del Dr. Martí i Julià.

«Escolta home:

Si tan se t' en dona de la Bondat, que es Justícia i Sabiesa, corre, ves a les corregudes de braus, cerca la flamenqueria i embruteix-hi el teu esperit, beu força i emborratxat, baixa fins a les pobres dones desgraciades i infeccionat, que aixís, al menys desapareixeràs ben aviat, gangrenada la teva vida i en terrible infern de patiments, d'entre els homes de bona voluntat; ara, si en tu hi ha no més que una espurna de seny i de sanitat, posat al costat nostre i treballa amb nosal-

tres, per a foragitar de la nostra Catalunya, totes aqueixes fastigoses disbauxes que fan perdurable l'esclavitut humana i indignificant l'home, afavoreixen el sosteniment, de totes les tiranies, i ens infamen mostrant-nos l'existència de la Bestia Humana.

Dr. Martí i Julià de *L'Unió Catalanista*.

Després d'aquestes ratlles, sols resta recapacitarles i meditarles pensant ja en desterrar o al menys deixar reduïda a la seva mínima expressió la inculta festa.

I are que no ens surtin amb el topic de que altres països molt adelantats *disfruten* també d'espectacles tan barbres com els *toros*, perque això de volguer dispensar-nos una falta retraient les dels altres, sols es propi dels esperits que han caigut per sempre i no dels que esperen redenció.

Meditem, meditem.

BARCINONENSIS.

Diumenge passat van esser ferits dos *toreros* en la plassa «El Sport», amb aquest motiu copiem de *La Vanguardia* del dia 6:

«... Durante el resto de la tarde y hasta muy entrada la noche, frente al hotel de Oriente, donde se aloja *Jesulito*, hubo gran número de curiosos que comentaban lo ocurrido, siendo también muchos los que acudieron al Hotel para conocer noticias del herido.

Para impedir que los curiosos interceptaran la circulación, prestaron servicio en el indicado sitio una pareja de Seguridad de caballería y varios guardias de a pié.»

Sense comentaris.

«Esto Inés ello se alaba no es menester alaballo.»

B.

Cants d'un trovador

A ma patria.

Jo t'aimo oh dolça patria mia
amb tot lo cor,
perque en tu naix la poesia
del meu amor.

Als catalans.

Aimemla força la nostra parla
que es bell parlà
aimemla força, puix qu'estimant-la
s'enlairarà.

Als poetes.

Gloria oh poetes de la nostra terra,
gloria tingau;
la vostra sava en tots los cors s'aferra,
gloria tingau.

A la sardana.

A tot un poble eixa dansa agermana
dantse les mans;
i es pérxó que es la dansa més ufana
pèl catalans.

Brindis.

Al cim del Montserrat also la copa
i canto amb tó retxós:
que visca nostra patria; ressoni per l'Europa
lo seu nom gloriós.

MIQUEL SAPERAS i AUVI.

FESTA

SERENITAT

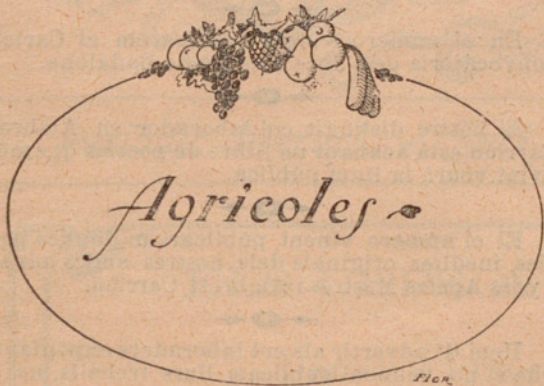
L'aroma del jardí de tan forta ubriagava.
Ella seia aprop meu. Jo vaig besar ses mans
que empresonava amb goig. Resúm de sos encants
ella fitava en mí, sa suau mirada blava.

Era a plé istiu. El sol per tot el verd radiava.
Més lluny saltaven rient, dos joiosos infants.
Ella al veure'ls parlà... Sos ulls eren brillants
i un incipient amor de mare s'hi ovirava.

Quin dolç moment!... L'oreig novament esbandia
son enervant perfúm, i el jorn suaument moria.
Commosa, ella sa testa sobre meu reclinà.

Els crits dels dos infants se sentien confosos...
Plorava 'l brollador... I els cabells d'ella hermosos
prés d'un respecte aimant, vaig tendrement besà.

SALVADOR SOCIÀS i TORNELL.

EL TARONGER

Una de les produccions que bé en podriem dir típiques d'Espanya i de les que produeixen millors rendiments en les localitats on se conreena es el de 'ls tarongers i naturalment que l'ideal del conreador dels esmentats fruits deu esser obtenir cullites abundoses de taronges plenes, dolces, escorsa prima i de llarga duració.

Aquest ideal pot conseguir-se facilment, més per això cal abandonar rutinaries pràctiques, deixant l'anticuat empleu de guanos corrents i donar a llurs arbres abans de tot un abundós aliment fosfo-potassic.

El principal agent de la fructificació es l'acit fosforic, doncs forma part primordial de la lece-tinà, sense quina intervenció les flors romandrien estérils.

Base indispensable per a la elaboració del sucre i altres substancies nutritives que contribueixen la part carnosa de la taronja, es la potassa, que per la seva intervenció enrobusteix els teixits paronquinatosos del fruit i de la escorsa. Fent-los més consistents i aptes per a la conservació i el transport a les més llargues distancies on se exporta la taronja, i a la vegada determina la formació d'una escorsa prima i fina.

Constitueix també l'aplicació de fortes dosis d'adobs fosfatats i potassics un excelent medi regenerador per aquells arbres, que per una continuada alimentació nitrogenada (de quina tan se n'abusa a les regions de Llevant) o bé per deficiència absoluta de nutrició, hagin arribat a un tal estat de debilitat orgànica que els sigui ja im-

possible defensar-se contra els atacs de la flora i fauna parassitaries.

Donarem una fórmula d'adobs que ha donat inmillorables resultats, doncs ha sigut experimentada en moltíssims punts de les provincies de Valencia i les de Castelló i que 's de gran oportunitat en l'època actual, que es precisament la més adecuada per a esser aplicada.

Posarem doncs per cada *anegada* de 20 arbres adultes superfosfat de calcs 16/18 de 31'5 a 40'5 kilograms cloruro potassic de 17'5 a 22'5 kilograms i sulfat d'amoniac de 21 a 27 kilograms.

J. FUSELLER.

Contra les mossegades

Amb veu com atenorada
després de tres cops bufar
per un cap de la corneta
i quedar de gent voltat
el nunci ens diu una cosa
tremenda per a els canins
proibint a tots que voltin,
fent conquestes per la nit.
I en cas de desobediencia
la bola se 'ls donarà
perque amb sos tristos efectes
morin quasi be a l'instant,
i si un cop morts reincideixen
i a deshora van sortint
se 'ls en hi darà unes quantes
per escarmentalse un xic,
i fins els gossos que al dia
vagin sen se dur collar
¡Al! les boles malfactores
an aquell ja supliran.
Empró mentres collar portin
ni que mosseguin per vint
no se 'ls donarà cap bola
ni cap cosa per l'istil.
Puix els ve a ser collà i número
com cédula personal
o, mellor, una corassa
com les del temps mitjeval.
Jo que fins murrió poso
a un lloro que a casa tinc
perq e una volta, amb carinyo,
va mossegarme en un dit!

LIBORI.

De fora

PAPIOL.—TEATRE CERVANTES.—Per segona volta ha tingut el gust de presentar-se devant nostre públic, la companyia dramàtica catalana *Tradicció*, del «Círcol Tradicionalista» de Molins de Rei, dirigida pels senyors Canalias i Vives.

Les obres *Nit de Reis*, *Cors que senten* i *L'oncle Bernat*, de que 's componia el programa, varen esser presentades amb tota propietat i desempenyades admirablement pels aficionats senyors Canalias, Vives, Saló, Jornet, Andreu, Carbonell, Pardo, Serrat, Vilá i el nen Marcel Bosc; secundats per l'actriu senyoreta Romeu.

El senyor Andreu, tingué d'encarregar-se dels papers que corresponien al senyor Gimenez, diguent-los perfectament i amb gran correcció.

Per entreteniment del públic, l'amable convidada senyoreta Pardo recità hermoses poesies.

En conjunt una funció digna de tot elogi per les parts que actuen a la companyia *Tradicció*.

QUIN.

Avis

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

Havem rebut la visita de varis senyors de la colonia estiuenca a demanarnos que nos fessim ressó de les seves queixes degudes a que en la Plassa on s'hi celebren partits de Foot-ball, els que hi prenen part ho fan amb tanta falta de cuidado que l'ensen les pilotes per sobre de la gent i fins dintre de les habitacions.

Com que a n' aquestos senyors els hi sobra la raó, fora de desitjar que els jugadors possessin tota la sova atenció en que el seu divertiment no fos causa de molesties per a ningú, sobre tot tenint en compte que 'l lloc on juguen no és un lloc privat, sinó una Plassa pública.

Creiem que no tindrem d'insistir sobre l'assumpte.

Han vingut a passar l'estiu entre nosaltres les distingides families de Clariana, Font, Badia Viñas (F.), Bosch i Sellés i Pascual.

Celebrarem que 'ls hi siga forsa agradosa l'estada en la nostre vila.

Establím amb gust el canvi amb *La Ven Comarcal* de Ripoll i sa comarca, al que desitjem molts anys de vida.

La distingida senyoreta na Paquita Bertrina, filla del Vispresident de la Diputació, ha vingut a passar uns quants dies en nostre vila, hostatjant-se a casa del nostre amic el senyor Bosch i Sellés.

Elixir Callol remedi de las Debiles

En el número vinent, en la secció *Cançons de la terra*, publicarem la lletra i música de la *Cançó de Uadre*.

Convocada per la revista *El Teatre Català*, es

celebrará el prop vinent diumenge, dia 12, una assamblea pública en el Teatre Romea, de Barcelona, per a tractar de la constitució d'un organisme que ajuntant els esforços de tots els aimants del nostre teatre paga esser el fonament d'una nova era brillant i gloriosa per a l'Art Dramàtic de Catalunya.

Es d'esperar que tots els bons catalans respondran a la crida de nostre estimat confrare *El Teatre Català*.

FESTA s'adhereix incondicionalment a tan hermoses iniciatives i s'honrará en gran manera si pot portar son gra de sorra a l'obra patriòtica projectada.

Durant els dies 17, 18 i 19 del corrent tindrà lloc l'Exposició Escolar dels treballs executats pels alumnes de les Escoles Nacionals de Molins de Rei. Dita Exposició podrà ser visitada durant els esmentats dies de 10 a 12 i de 3 a 6 en els respectius locals de dites Escoles.

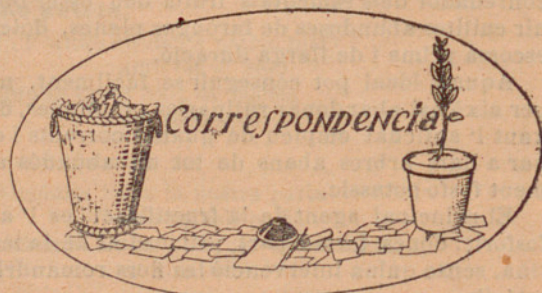
Ja tindrem ocasió de dir-ne queleuna cosa als nostres llegidors en el pròxim número.

En el número vinent publicarem el Cartell-convocatoria dels Jocs Florals de Badalona.

El nostre distingit col·laborador en Ambrosi Carrión està acabant un llibre de poesies que molt aviat veurà la llum pública.

El el número vinent publicarem dugues poesies inedites originals dels nostres amics els senyors Apeles Mestres i Ambrosi Carrión.

Hem d'advertir als col·laboradors expontanis, que si no veunen publicats llurs treballs, no es per manca de desig en complaure-ls, sino per no disposar d'espai en nostre periòdic. Tinguin un xic de paciència que anirem enquebint tot lo que bonament puguem. Si FESTA segueix com avui es molt possible que dintre de poc augmentem el text i aleshores serà més fàcil donar a conèixer molt de lo bó que tenim per a publicar.

Miquel Saperas. Està bé.—*Frederic Badia Soler*. En cartera.—*Juli T. Coma*. Una mica retocat, mirarem d'enquibir-ho. Escrigui sols en una cara del paper.—*Pere Anric*. Queda anotat a la llista de suscriptors. Les lletres han de dirigir-se a la Redacció. Rebut tot. Aquesta vegada no 'l podem complaure. *Francisco A. Vergés*. Hem fet a mans d'en Barcinonensis la seva lletra. Mercés per l'atenció.—*Rumanil*. En cartera per a quan disposem d'espai.—*Jordi Stephensen*. Està bé. Enviis quelcom més interessant.—*Lluís G. Sabater*. Hi ha dugues estrofes que 'ns agraden molt. Envii quelcom més cuidat, Hem prés nota de la suscripció.—*Salvador Socias Tornell*. El felicitem. En cartera.—*Ricart Nonell*. Vol dir que vostè sab lo que es una *Ola*?—*Albert Ximenis*. Hem buscat la literatura i no l'hem trobat. Creiem que als llegidors no 'ls interessarien les seves penes.—*Manuel T. Tàrrrega*. No va.—*Josep Cantarell*. L'hauriem de retocar tan que vostè no 'l conèixeria.

Imp., Alfons I d' Aragó, 39.—MOLINS DE REI